

KESTÄVYYSRAPORTTI 2025



TAMPEREEN
RAITOTIE
OY

Sisältö

TAMPEREEN RAITIOTIE OY:N KESTÄVYYSRAPORTTI

1 JOHDANTO	4
2 YLEISET TIEDOT	5
B1 – Laatumisperusteet	5
C1 – Strategia: Liiketoimintamalli ja kestävyys – asiaa koskevat aloitteet	6
B2 – Kestävämpään talouteen siirtymistä koskevat käytännöt, toimintaperiaatteet ja tulevaisuuteen suuntautuvat aloitteet	7
C2 – Kuvaus kestävämpään talouteen siirtymistä koskevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista	8
3 YMPÄRISTÖMITTARIT	15
B3 – Energian kulutus ja kasvihuonekaasupäästöt	15
C3 – Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ja ilmastosiirtymä	18
C4 – Ilmastoriskit	18
B4 – Ilman-, veden- ja maaperän pilaantuminen	18
B5 – Biologinen monimuotoisuus	18
B6 – Vesi	19
B7 – Resurssien käyttö, kiertotalous ja jätehuolto	19
4 YHTEISKUNNALLISET MITTARIT	21
B8 – Työvoima – Yleiset ominaisuudet	21
C5 – Työvoiman ominaispiirteitä koskevat lisätiedot (yleiset tiedot)	21
B9 – Työvoima – Terveys ja turvallisuus	22
B10 – Työvoima – Palkkaus, työehtosopimus ja koulutus	22
C6 – Omaa työvoimaa koskevat lisätiedot – Ihmisoikeuksia koskevat toimintaperiaatteet ja prosessit	22
C7 – Vakavat ihmisoikeuksien loukkaukset	22
5 HALLINTOA KOSKEVAT MITTARIT	23
B11 – Korruptiosta ja lahjonnasta annetut tuomiot ja sakot	23
C8 – Tietystä toiminnoista saadut tulot ja sulkeminen EU:n vertailuarvojen ulkopuolelle	23
C9 – Hallintoelimen sukupuolijakauma	23





1 Johdanto

Tampereen Raitiotie Oy (jäljempänä ”TRO” tai ”yhtiö”) on vuonna 2016 perustettu osakeyhtiö, jonka omistajia ovat Tampereen, Kangasalan ja Ylöjärven kaupungit sekä Pirkkalan kunta. Yhtiö vastaa tilaajana Tampereen kaupunkiseudun raitiotieinfrastruktuurin rakentamisesta, kalustohankinnasta ja rahoituksen järjestämisestä sekä raitiotiejärjestelmän toimivuudesta ja Tampereen Ratikan brändistä.

Yhtiö on raportoinut vastuullisuudestaan kaksi kertaa. Vuodesta 2023 tehtiin yritysten kestävyysraportointidirektiiviä (”CSRD”) mukailut kestävyysarviointi¹, kun yhtiö ennakoiki tuolloin voimassa olleen sääntelyn mukaisen kestävyysraportointivelvollisuuden tulevan sille lakisääteiseksi noin vuodesta 2029 alkaen. Vuoden 2024 raportointia alettiin myös valmistelemaan CSRD:n mukaisena, mutta EU:n alkuvuoden 2025 lainsäädäntöuudistuksen vuoksi vuoden 2024 raportointi² suoritettiin EFRAG:n joulukuussa 2024 julkaisemaa vapaaehtoista Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (”VSME”) -raportointistandardia³ mukailien. Myös tämä vuotta 2025 koskeva raportti noudattelee VSME:n mukaista raportointia kattaen ko. standardin tietopisteet sekä perus- että laajennetusta moduulista. Tässä raportissa molempien moduulien tiedot on tuotu pääotsikoiden ”Yleiset tiedot”, ”Ympäristömittarit”, ”Yhteiskunnalliset mittarit” ja ”Hallintoa koskevat mittarit” alle ja ne erottaa toisistaan alaotsikossa olevasta kirjaimesta⁴. Raportin nimi on myös muutettu vastuullisuusraportista kestävyysraportiksi komission heinäkuussa 2025 julkaiseman raportointisuosituksen suomennoksen mukaisesti⁵.

¹ Kestävyysarviointi 2023 (sisäinen; ei julkaistu)

² Vastuullisuusraportti 2024 (sisäinen; ei julkaistu sellaisenaan, tiedot soveltuvin osin yhtiön nettisivuilla)

³ [EFRAG Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs \(VSME\) 2024](#)

⁴ Perusmoduuli ”B”, Laajennettu moduuli ”C”

⁵ [Euroopan komissio 2025](#)

⁶ Vuosi 2024: Liikevaihto 32,61 milj. euroa, tase 400,28 milj. euroa, 22 työntekijää



2 Yleiset tiedot

B1 – Laatumisperusteet

Tämä kestävyysraportti on laadittu yksilöllisesti Tampereen Raitiotie Oy:tä (myöhemmin ”yhtiö” tai ”TRO”) koskevana raporttina ja raportti sisältää sekä perusmoduulin että laajennetun moduulin. Raportista ei ole jätetty pois turvallisuusluokiteltua tai arkaluonteisia tietoja, mutta raportin julkinen versio ei sisällä linkitystä yhtiön sisäiseen dokumentaatioon.

Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksityinen osakeyhtiö ja sen NACE-luokitus on 49311 kaupunkien ja esikaupunkien henkilöliikenne raitiovaunuilla. Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 37,10 milj. euroa ja tase oli 459,15 milj. euroa. Vuoden 2025 lopussa yhtiössä työskenteli 22 työntekijää⁶.

Yhtiö toimii vain Suomessa, joten myös kaikki sen hallinnoimat toiminnot sijaitsevat Suomessa, Tampereella (ks. taulukko 1 seuraavalla sivulla). Yhtiö omistaa Kauhakorvenkadun toimipaikan ja raitiovaunukuljettajien käytössä olevat taukotilat. Muissa toimipaikoissa (Hämeenkadun toimisto ja varastotilat) yhtiö on vuokralla.

Yhtiöllä ei ole raportin julkaisuhetkellä vastuullisuuteen tai kestävyteen liittyviä sertifikaatteja tai vastaavia. Yhtiö on aloittanut vuoden 2025 aikana rakentamaan Ekokompassi-ympäristöjärjestelmää, joka on tarkoitus sertifioida vuoden 2026 aikana.

Taulukko 1. Yhtiön toimipaikat⁷

Kohde	Osoite	Postinumero	Kaupunki	Maa	Koordinaatit
Toimisto ja varikko	Kauhakorvenkatu 2	33720	Tampere	Suomi	61.4515° N 23.8733° E
Toimisto	Hämeenkatu 6A	33200	Tampere	Suomi	61.4980° N 23.7601° E
Varasto	Niittyhaankatu 11	33720	Tampere	Suomi	61.4541° N 23.8849° E
Varasto	Taninkatu 11	33400	Tampere	Suomi	61.5195° N 23.6551° E
Tauko-tila	Makkarajärvenkatu 57	33720	Tampere	Suomi	61.4381° N 23.8701° E
Tauko-tila	Halkoniemenkatu 2	33410	Tampere	Suomi	61.5293 ° N 23.7040 ° E

⁷ Ei muutoksia vuodesta 2024

⁸ Ei muutoksia vuodesta 2024

⁹ 1.1.2026: YIT Road Oy -> YIT Infra Oy

C1 – Strategia: Liiketoimintamalli ja kestävyys – asiaa koskevat aloitteet

Tampereen Raitiotie Oy vastaa tilaajana Tampereen Ratikan raitiotieinfrastruktuurin toteutussuunnittelusta, rakentamisesta, kalustohankinnasta ja rahoituksen järjestämisestä sekä raitiotiejärjestelmän ylläpidosta. Tampereen Raitiotie Oy kehittää Tampereen Ratikasta tulevaisuuden joukkoliikennejärjestelmää, joka tukee kaupunkiseudun kasvua. Yhtiö myös ohjaa ja koordinoi seudullisen raitiotien suunnittelua.

Yhtiön tehtävänä on yhdessä omistajakuntien sekä raitiotiehankkeiden suunnittelijoiden ja rakentajien kanssa varmistaa hankkeiden kustannusarvion ja aikataulun pitäminen sekä toteuttaa suunnitteluhankkeet turvallisesti niin, että töistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa kaupunkilaisille ja alueen yrittäjille. Yhtiön lisäksi keskeisiä toimijoita Tampereen Ratikan ylläpidossa, liikennöinnissä, suunnittelussa ja rakentamisessa olivat vuonna 2025⁸:

- Pirkkala-Linnainmaa-raitiotietä suunnitteleva ja rakentava Pirkkala-Linnainmaa-allianssi: Tampereen kaupunki, Pirkkalan kunta, AFRY Finland Oy, NRC Group Finland Oy, Sweco Finland Oy, YIT Infra Oy
- liikennöinnistä ja liikenteenohjauksesta vastaava Liikennöinti-allianssi: Nysse (Tampereen kaupunki), VR Yhtymä Oy
- raitiotieinfran kunnossapitoa hoitava Kunnossapitoallianssi: NRC Group Finland Oy, YIT Road Oy⁹
- raitiovaunukaluston toimittaja ja kunnossapitäjä Škoda Transtech Oy

Kaikki em. toimijat toimivat Suomessa. Tampereen kaupungin ja Pirkkalan kunnan toimiala on julkinen yleishallinto. Muiden em. toimittajien päätoimialat¹⁰ ovat seuraavat:

- NRC Group Finland: rautateiden ja metrolinjojen rakentamisen
- YIT Infra Oy: teiden ja moottoriteiden rakentaminen
- YIT Road Oy: teiden ja moottoriteiden rakentaminen
- AFRY Finland Oy: kone- ja prosessisuunnittelu
- Sweco Finland Oy: yhdyskuntasuunnittelu
- VR Yhtymä Oyj: rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne¹¹
- Škoda Transtech Oy: raideliikenteen kulkuneuvojen valmistus

Yhtiöllä on edellä lueteltujen keskeisimpien toimittajien lisäksi useita muita toimittajia ja yhteistyökumppaneita ja sillä on noin 400 voimassa olevaa sopimusta sen toiminnan eri osa-alueilla. Yhtiö on tunnistanut asiakkakseen sen omistajakunnat sekä ratikkamatkustajat.

Vastuullisuus oli yksi yhtiön vuonna 2025 voimassa olleen strategian 2022–2025 kulmakivistä. Strategian mukaan yhtenä yhtiön päätehtävistä oli ”kehittää raitiotiejärjestelmää vastuullisesti edelläkävijänä” ja yksi strategian viidestä painopistealueesta oli ”innovaatiot, kehittäminen ja vastuullisuus”. Vastuullisuus näkyi myös yhtiön missiossa: ”Tampereen Raitiotie Oy rakentaa, ylläpitää ja kehittää Tampereen seudun raitiotiejärjestelmää vastuullisesti.”¹²



¹⁰ Tiedot haettu [YTJ:n yritys- ja yhteisöhausta](#) 20.2.2026

¹¹ 1.1.2026: raskaan raideliikenteen henkilökuljetus

¹² Strategia 2022–2025 (sisäinen); Yhtiön uusi strategia vuosille 2026–2032 on hyväksytty sen hallituksessa marraskuussa 2025.

B2 – Kestävämpään talouteen siirtymistä koskevat käytännöt, toimintaperiaatteet ja tulevaisuuteen suuntautuvat aloitteet

Yhtiön vastuullisuustyötä ohjataan sen hallituksen hyväksymillä vastuullisuuspolitiikalla¹³ ja vastuullisuusohjelmalla¹⁴. Vastuullisuusohjelmaa tarkentaa ja konkretisoi yhtiölle vuosittain laadittava vastuullisuussuunnitelma. Yhtiön vastuullisuusohjelma oli voimassa strategiakauden eli vuoden 2025 loppuun asti, joten sekä vastuullisuuspolitiikka että -ohjelma päivitetään vuoden 2026 alkupuolella.

Yhtiö on ottanut käyttöön useita erilaisia käytäntöjä, toimintaperiaatteita ja aloitteita sen vastuullisuuden / kestävyden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi ja niistä löytyy lisätietoa osa-alueittain seuraavan sivun taulukossa 2 sekä luvun C2 taulukossa 3.

Taulukko 2. Kestävämpään talouteen siirtymistä koskevat käytännöt, toimintaperiaatteet ja tulevaisuuteen suuntautuvat aloitteet osa-alueittain.

Aihe	Onko yrityksellä käytössä käytäntöjä, toimintaperiaatteita tai tulevaisuuteen suuntautuvia aloitteita, jotka koskevat joitakin seuraavista kestävyyskysymyksistä?	Ovatko ne julkisesti saatavilla?	Liittyykö niihin tavoitteita?
Ilmastonmuutos	Kyllä	Kyllä (Hiilineutraali Tampere 2030) / Ei (muut)	Kyllä
Ympäristön pilaantuminen	Kyllä	Ei	Ei
Vesivarat ja merten luonnonvarat	Kyllä	Ei	Kyllä
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Kyllä	Kyllä (Lumo-ohjelma) / Ei (muut)	Kyllä
Kiertotalous	Kyllä	Ei	Ei
Oma työvoima	Kyllä	Ei	Kyllä
Arvoketjun työntekijät	Kyllä	Ei	Kyllä
Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt	Kyllä	Ei	Kyllä
Kuluttajat ja loppukäyttäjät	Kyllä	Ei	Kyllä
Liiketoiminnan harjoittaminen	Kyllä	Ei	Kyllä

¹³ Vastuullisuuspolitiikka (sisäinen)

¹⁴ Vastuullisuusohjelma 2023–2025 (sisäinen)

C2 – Kuvaus kestävämpään talouteen siirtymistä koskevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista

Kohdassa B2 on kerrottu siitä, onko yhtiö ottanut käyttöön kestävämpään talouteen siirtymistä koskevia erityisiä käytäntöjä, toimintaperiaatteita tai tulevaisuuteen suuntautuvia aloitteita. Näistä käytännöistä, periaatteista ja aloitteista on esitetty lyhyet kuvaukset seuraavien sivujen taulukossa 3.

Taulukko 3. Kestävämpään talouteen siirtymistä koskevat käytännöt, toimintaperiaatteet ja tulevaisuuteen suuntautuvat aloitteet – kuvaus, tavoitteet ja vastuutahot

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymykseen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymykseen, täsmennä nämä tavoitteet
Ilmastonmuutos	<u>Ilmastonmuutoksen hillintä</u> Tampereen kaupunki tavoittelee hiilineutraalisuutta vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa vuotuisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 % vuoden 1990 tasoon nähden sekä lopun 20 % kattamista hiilinieluin tai kompensoinnein. Yhtiö on omilla toimenpiteillään mukana ohjelmassa ja sitoutunut siinä Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien rakentamiseen ja Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien edistämiseen sekä uusiutuvan sähkön käyttämiseen raitiotiejärjestelmässä.	Yhtiön omat, ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät toimenpiteet Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartassa ovat joko valmiita tai käynnissä ja aikataulussa ¹⁵ .
	Yhtiö on laskenut oman hiilijalanjälkensä muutamien vuosien ajan. Vuoden 2025 laskenta tehtiin hieman eri tavalla kuin aiemmin (ks. luku B3), joten laskenta ei ole suoraan vertailukelpoinen edellisiin vuosiin ja siksi vähennystavoitetta ei voida vielä asettaa. Jatkossa tavoitteena on myös selvittää raitiovaunuilla tehdyt matkustuskilometrit, joihin päästötavoitteen voisi suhteuttaa.	<i>Yhtiön tavoitteet asetetaan myöhemmin (laskenta muuttunut vuodesta 2024 vuoteen 2025).</i> Tavoitteena, että Pirkkala-Linnainmaa -raitiotien rakentamisvaiheen päästöt (CO2e) alittavat kehitysvaiheessa lasketut päästöt 15 %:lla. <i>(Laskentaa ei seurata vuosittain, lopputulos selvillä hankkeen lopulla.)</i>
	<u>Energia</u> Tampereen kaupunki liittyy Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026–2035. Yhtiö liittyy osana kaupungin sopimusta.	<i>Tulossa tavoite vuodesta 2026 alkaen</i>

¹⁵ [Tampereen Raitiotie Oy:n vastuulla olevat toimenpiteet Tampereen ilmasto- ja ympäristövahtipalvelussa.](#)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymykseen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymykseen, täsmennä nämä tavoitteet
Ympäristön pilaantuminen	<p><u>Veden tai maaperän pilaantuminen</u></p> <p>Ratakunnossapito käyttää pohjavesialueella biohajoavia ja ympäristöturvallisia kemikaaleja. Yhtiö tekee yhteistyötä Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun kanssa kemikaalien turvallisen käytön osalta.</p>	
Vesivarat ja merten luonnonvarat	<p><u>Vesi</u></p> <p>Radan kunnossapidossa seurataan veden kulutusta ja tavoitteena on vähentää vesijohtoveden kulutusta.</p>	<p>Kunnossapitoallianssin tavoitteena on käyttää 50 % vedestä järvivedenä (ATA-mittari, positiivinen kannuste, 2025: 37 %, ei ole seurattu 2024)</p>
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	<p><u>Luonnon monimuotoisuus</u></p> <p>Yhtiö raportoi luonnon monimuotoisuuden kehitystoimenpiteistä osana Tampereen kaupungin LUMO - Luonnon monimuotoisuusohjelmassa¹⁶. Yhtiön toimet on viety osaksi Lumoa vuoden 2026 päivityksessä ja ne liittyvät pitkälti kestävyystekoihin rakennushankkeiden yhteydessä sekä kaupunkiluonnon.</p>	<p>LUMO-ohjelman tavoitteena on luontorikas ja kestävästi toimiva Tampere. Ohjelma sisältää taktisia mittareita, jotka kuvaavat ilmiöitä, joita kaupunki yrittää lisätä tai vähentää eri toimenpiteillä. Lisäksi ohjelmassa on strategisia mittareita, jotka kuvaavat Tampereen luonnon monimuotoisuuden tilaa¹⁷.</p> <p>Yhtiö raportoi toimenpiteistään 1.kerran vuoden 2026 konserniraportoinnin yhteydessä.</p>
	<p><u>Biologinen monimuotoisuus rakentamisessa</u></p> <p>Pirkkala-Linnainmaa -hankkeella monipuolistetaan ympäristöä ja rikastetaan luontoa eri toimenpitein.</p>	<p>Tavoitteena on, että biodiversiteetti-indeksillä laskettu biodiversiteetti kasvaa Pirkkala-Linnainmaa -hankkeen kehitysvaiheeseen nähden kaikilla hankeosilla. (Tilanne 2025: biodiversiteetti kasvaa kaikilla 8/8 hankeosilla)</p> <p>Pirkkala-Linnainmaa-hankkeella tehtyjen vastuullisuustekojen määrä vähintään 25 kpl toteutusvaiheen aikana. (Tilanne 2025: 13 kpl)</p>
Kiertotalous	<p><u>Jätehuolto</u></p> <p>Jätteiden lajittelumahdollisuuksien parantaminen kuljettajien taukotiloilla.</p>	<p>Tavoitteena vähentää sekajätteen osuutta kokonaisjättemäärästä Tampereen Raitiotie Oy:n vastuulla olevissa jätteissä.</p>

¹⁶ Tampereen kaupunki 2026. [Tampereen luonnon monimuotoisuus \(LUMO\) -ohjelma.](#)

¹⁷ Tampereen kaupunki 2026. [LUMO-ohjelman mittarit.](#)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymyksen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymyksen, täsmennä nämä tavoitteet
Oma työvoima	<p><u>Henkilöstöpolitiikka</u></p> <p>Tampereen Raitiotie Oy:n henkilöstöä koskevat yleiset omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet on kuvattu yhtiön hallituksen hyväksymässä henkilöstöpolitiikassa¹⁸.</p>	Tavoitteena määritellä yleiset omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet ja suuntaviivat; ei mittareita
	<p><u>Eettiset toimintaperiaatteet</u></p> <p>Yhtiön henkilöstölle tarkoitetut eettiset toimintaperiaatteet edistävät niin yhtiön avoimuutta ja, läpinäkyvyyttä kuin oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa yhtiön toiminnassa¹⁹.</p>	
	<p><u>Työhyvinvointi</u></p> <p>Työntekijöiden työhyvinvointi ja kuormitus on tunnustettu yhtiön keskeiseksi riskiksi, vaikka vuosittain toteutetun Tampereen kaupungin tytäryhteisöjen työhyvinvointikyselyn tulokset ovat olleet erittäin hyvät.</p>	
	<p>Yhtiö seuraa myös itse säännöllisesti sen työntekijöiden työhyvinvointia ja vuonna 2025 työntekijöille järjestettiin kuukausittain anonymi pulssikysely, jossa kartoitettiin työn mielekkyyttä, työajan riittävyttä ja motivaatiota sekä pyydettiin kvartaaleittain arvioimaan, kuinka todennäköisesti työntekijät suosittelisivat yhtiötä työpaikkana muille.</p>	Tavoitteena on saada ajantasaista tietoa työhyvinvoinnin eri osa-alueista, jolloin poikkeamiin on mahdollisuus reagoida reaaliajassa. Vuonna 2025 kyselyn keskiarvo oli 5,09/6,00 (2024: 4,77) ja eNPS:n keskiarvo oli 52 (2024:52).
	<p>Yhtiö ylläpitää joka vuosi päivitettävää, lakisääteistä johtoryhmän hyväksymää työyhteisön kehittämissuunnitelmaa²⁰. Yhtiöllä oli vielä vuonna 2025 voimassa vapaaehtoinen, erillinen työhyvinvointisuunnitelma vuosille 2022–2025²¹, johon henkilöstö määrittä yhdessä sen voimassaoloaikana vuosittaiset tavoitteet työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Vuoden 2026 alusta lähtien työhyvinvointisuunnitelma tullaan yhdistämään em. työyhteisön kehittämissuunnitelmaan.</p>	Tavoitteena on työyhteisön kehittäminen jatkuvaluonteisesti sekä työhyvinvoinnin ja tuloksellisuuden paraneminen. Työhyvinvointisuunnitelmassa määritellyt vuosittaiset tavoitteet työhyvinvoinnin kehittämiseksi ovat olleet laadullisia ja ne toteutuivat suunnitelmakaudella 90 %:sti.
	<p><u>Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo</u></p> <p>Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi yhtiössä oli vuonna 2025 voimassa yhtiön ensimmäinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023–2025²². Suunnitelma päivitetään alkuvuodesta 2026.</p>	Suunnitelmaan sisältyneet laadulliset tavoitteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi toteutuivat 100 %:sti.

¹⁸ Henkilöstöpolitiikka (sisäinen)²⁰ Työyhteisön kehittämissuunnitelma (sisäinen)¹⁹ Eettiset toimintaperiaatteet (sisäinen)²¹ Henkilöstön työhyvinvointisuunnitelma (sisäinen)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymykseen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymykseen, täsmennä nämä tavoitteet
	<p><u>Osaamisen kehittäminen</u></p> <p>Henkilöstön osaamistarpeiden selvittämiseksi ja osaamisen kehittämiseksi henkilöstön osaamista kartoitetaan vuosittain. Koko henkilöstöllä on yhteinen osaamisen kehittämissuunnitelma, joka sisältää keskeiset osaamisalueet, joihin koko henkilöstölle hankitaan yhteistä koulutusta. Koko henkilöstön yhteisten osaamisten lisäksi kartoitetaan johtaja-/ päällikkö-, esihenkilö- ja kunkin tehtävän kannalta keskeisiä osaamisia.</p>	<p>Tavoitteena henkilöstön osaamistarpeiden selvittäminen ja olemassa olevien osaamiskulujen kaventaminen. (<i>Tulossa mittari v. 2026</i>)</p>
	<p><u>Turvallisemman tilan periaatteet</u></p> <p>Vuoden 2024 lopussa yhtiölle valmistuivat sen henkilöstön yhdessä työstämät turvallisemman tilan periaatteet²³.</p>	<p>Tavoitteena luoda työympäristö, jossa kaikki voivat olla ja osallistua mahdollisimman turvallisesti, yhdenvertaisesti ja kunnioitetusti; ei mitata, mutta seurataan toteutumista yhdessä koko henkilöstön kanssa vuosittain.</p>
	<p><u>Työterveys ja työsuojelu</u></p> <p>Yhtiöllä on sen työterveyshuollon palveluiden tuottaja Pirten kanssa yhteistyössä laadittu, loppuvuodesta 2025 päivitetty työterveyshuollon toimintasuunnitelma tukemassa työpaikan terveyden ja turvallisuuden edistämistä²⁴. Suunnitelma päivitettiin loppuvuodesta 2025 toimintakaudelle 2026–2030.</p>	<p>Vuoden 2025 loppuun asti voimassa olleen toimintasuunnitelman tavoitteina olivat mahdollisen psykososiaalisen kuormittumisen tunnistaminen ja ehkäisy sekä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen.</p>
	<p><u>Varhaisen tuen malli</u></p> <p>Työkykyä uhkaavissa tilanteissa yhtiöllä on käytössään varhaisen tuen malli, joka päivitettiin loppuvuodesta 2025²⁵.</p>	<p>Varhaisen tuen toimenpiteillä pyritään edistämään työkykyä ja ehkäisemään työkyvyn heikkenemistä.</p>
	<p>Yhtiöllä on kerran vuodessa päivityvä työsuojelun toimintaohjelma, jonka ylläpidosta vastaavat yhtiön työsuojelupäällikkö ja työsuojelutoimikunta²⁶. Työsuojelutoimikuntaan kuuluva työsuojeluvaltuutettu voi lisäksi osallistua toimivaltansa puitteissa kaikkiin henkilöstöä koskevien asioiden käsittelyyn.</p>	<p>Työsuojelutoiminnan tärkein tavoite on 0 tapaturmaa työpaikalla (2024–2025: 0 tapaturmaa). Lisäksi tavoitteena on ylläpitää ja edesauttaa terveellistä ja turvallista työskentely-ympäristöä henkilöstön työkyvyn takaamiseksi.</p>

²² Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (sisäinen); suunnitelma yhtiölle vapaaehtoinen, sillä sen henkilöstön lukumäärä <30

²³ Turvallisemman tilan periaatteet (sisäinen)

²⁴ Työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2020–2025 (sisäinen)

²⁵ Varhaisen tuen malli (sisäinen)

²⁶ Työsuojelun toimintaohjelma (sisäinen)

²⁷ Tampereen Ratikka 2026. [Vastuullisuusvaatimukset toimittajille.](#)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymyksen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymyksen, täsmennä nämä tavoitteet
Arvoketjun työntekijät	<p><u>Vastuullisuusvaatimukset toimittajalle</u></p> <p>Yhtiö edellyttää yhteistyökumppaneiltaan ja niiden alihankkijoilta vastuullisuutta sen Vastuullisuusvaatimukset toimittajalle - Supplier Code of Conduct -dokumentin mukaisesti. Supplier Code of Conduct sisältää vaatimuksia toiminnan lainmukaisuudesta, ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, työterveydestä ja -turvallisuudesta, liiketoiminnan eettisyydestä, ympäristöstä ja toimitusketjujen vastuullisuudesta²⁷. Ks. myös jäljempänä tämän taulukon kohta ”Liiketoiminnan eettisyys”.</p> <p><u>Turvallisuus</u></p> <p>Työturvallisuus on yhtiölle tärkeä asia ja yhtiö edellyttää, että sen hallinnoimalla varikkoalueella tehtävissä töissä noudatetaan ns. nolla tapaturmaa -ajattelua. Yhtiö toimii varikon yhteisellä työpaikalla pääasiallista määräysvaltaa käyttävänä tilaajana ja varikolle on nimitetty yhteisen työpaikan työsuojelupäällikkö. Lisäksi jokaisen varikon alueella työskentelevän on suoritettava yhtiön turvallisuusperehdytys. Kaikilla Tampereen Ratikan arvoketjun työntekijöillä on mahdollisuus tehdä turvallisuushavainnot (ml. työturvallisuus) Falcony-järjestelmässä.</p>	<p>Tavoitteena on varmistaa, että yhtiön yhteistyökumppanit ja alihankkijat toimivat eettisesti ja vastuullisesti sekä omia työntekijöitään kohtaan että yleisesti toimintaympäristössään.</p> <p>Tavoitteena on ylläpitää turvallista yhteistä työpaikkaa ja turvallisuuskulttuuria. Vuonna 2025 pyrittiin erityisesti kehittämään turvallisuushavaintotoimintaa.</p> <p>Työturvallisuustavoitteet (tavoite / toteuma 2025 (toteuma 2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • poissaoloon johtaneiden työtapa- turmien määrä, yhteinen työpaikka: 0 kpl / 2 kpl (1 kpl) • yhteisen työpaikan tapaturmataa- juus: 0 kpl per milj. työtuntia / 14,3 (7,7) • turvallisuushavainnot: 1100 kpl / 1382 kpl (1103 kpl)
	<p><u>Yhteistyö ja toimiminen palveluintegraattorina</u></p> <p>Koska yhtiö toimii ns. palveluintegraattorina ja sillä on paljon toimittajia ja yhteistyökumppaneita (ks. luku C1), yhteistyö sen kumppaneiden kanssa on erittäin tärkeää. Erityisesti varikon yhteistoiminnan kehittämiseen tullaan lähivuosina kiinnittämään huomiota erilaisin toimenpitein.</p>	<p>Osa arvoketjun työntekijöistä pääsee vuosittain vastaamaan yhtiön NPS-kyselyihin (ns. Ratikkaperhe-kysely ja sidosryhmäkysely), joissa pystyy anonyymisti antamaan palautetta yhtiölle yhteistyöhön liittyen. Ratikkaperhekyselyssä tavoite vuonna 2025 oli 50 ja tulokseksi saatiin 60 (2024: 44). Sidosryhmäkyselyn tulos vuonna 2025 oli 85 (2024: 83).</p>

²⁸ Tampereen Ratikka -perheen palvelu- ja asiakaslupaus (sisäinen)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymykseen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymykseen, täsmennä nämä tavoitteet
------	--	--

Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt / Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Palvelulupaus

Tampereen Ratikalle on luotu palvelulupaus, jonka mukaisesti raitiotien tulee olla luotettava sekä mukava ja helppo käyttää²⁸.

Palvelulupauksen toteutumista seurataan seuraavilla mittareilla: tavoite / toteuma 2025 (2024):

- liikenteen luotettavuus (ajetut lähdöt vs. suunnitellut) 99,80 / 99,83 (99,70)
- matkustajan kokema turvallisuus 4,40 / 4,50 (4,57)
- asiakastytyväisyyskysely (k-a) 4,30 / 4,58 (4,57)
- asiakastytyväisyys (Matkustaja NPS) 55 / 70 (72)

Viestintäpolitiikka ja -suunnitelma

Viestintä on tärkeässä roolissa sekä vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen että myös kuluttajien ja loppukäyttäjien suuntaan. Yhtiöllä on sen hallituksen hyväksymä viestintäpolitiikka²⁹, jonka mukaan viestintää tehdään sekä vuosittain päivittyvä viestintäsuunnitelma.

Viestinnän tavoitteena on tukea yhtiön strategisten tavoitteiden toteutumista ja tehdä yhtiön strategiaa näkyväksi sekä vahvistaa Tampereen Ratikan ja Tampereen Ratikka -perheen brändiä. Julkisuuskuvaa mitataan kerran vuodessa tehtävällä kuluttajatutkimuksella, jossa raitiotien hyväksyttävyyden tavoite vuonna 2025 oli 80 % (toteuma: 2025: 91 %, 2024: 89 %).

Palautejärjestelmä

Yhtiöllä on käytössään Tampereen kaupungin vastuulla oleva palautejärjestelmä, jonka kautta sekä asukkaat että ratikkamatkustajat voivat jättää palautetta raitiotiehen liittyvistä asioista halutessaan myös anonyymisti.

Palautejärjestelmän tavoitteena on kerätä, käsitellä ja hyödyntää palautetta siten, että toimintaa voidaan kehittää ja parantaa. Järjestelmä mahdollistaa osaltaan myös kaksisuuntaisen viestinnän sekä osallistamismahdollisuuden sekä vaikutuksen kohteina oleville yhteisöille, että kuluttajille ja loppukäyttäjille.

Yleisö- ja sidosryhmätilaisuudet

Yhtiö osallistuu erilaisiin yleisö- ja sidosryhmätilaisuuksiin, joissa se kertoo ajankohtaisista asioista aina tarpeen mukaan.

Oppilaitosyhteistyö

Yhtiö tekee yhteistyötä yritysten ja oppilaitosten kanssa. Oppilaitosten kanssa tehtävästä yhteistyöstä hyviä esimerkkejä ovat erilaisten vierailujen ja tutustumiskäyntien järjestäminen sekä opinnäytetöiden ohjaaminen.

²⁹ Viestintäpolitiikka (sisäinen)

³⁰ Väärinkäytösepäilyistä ilmoittaminen, sisäinen ilmoituskanava (sisäinen)

Aihe	Jos vastasit B2 (taulukko 2) ”Kyllä” kysymyksen käytössä olevista käytännöistä, toimintaperiaatteista ja tulevaisuuteen suuntautuvista aloitteista, esitä niistä ja niihin liittyvistä toimista lyhyt kuvaus (jos käytäntö, toimintaperiaate tai tulevaisuuteen suuntautuva aloite koskee toimittajia tai asiakkaita, lisää tästä maininta)	Jos vastasit B2 kohdassa ”kyllä” tavoitteita koskevaan kysymyksen, täsmennä nämä tavoitteet
Liiketoiminnan harjoittaminen	<p><u>Väärinkäytösten ilmoittamismahdollisuus ja väärinkäytösten paljastajien suojele</u></p> <p>Kenellä tahansa yhtiön henkilöstöstä on mahdollisuus tuoda esille huolenaiheita ja tarpeita sekä raportoida mahdollisista väärinkäytöksistä. Yhtiössä pyritään avoimeen ilmapiiriin, joten huolenaiheita rohkaistaan tuomaan esille mieluiten kasvotusten asianomaisten kanssa tai yleisellä tasolla palaverien yhteydessä. Vakavammissa väärinkäytösepäilyistä ilmoittamiseen yhtiöllä on käytössä sen henkilöstölle tarkoitettu sisäinen ilmoituskanava³⁰.</p>	<p>Yhtiön tavoitteena on toteuttaa sen perustehtäviä ja strategisia toimenpiteitä yhdessä valittujen arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti. Yhtiön henkilöstöä rohkaistaan avoimeen ja arvostavaan vuoropuheluun ja sujuvaan tiedonkulkuun. Tavoitteena on, että yhtiö toimii eettisesti ja siten yksi tavoite on, että yhtiön sisäiseen ilmoituskanavaan ei tule ilmoituksia (2024–2025: 0 ilmoitusta).</p>
	<p><u>Hankinnat</u></p> <p>Yhtiössä tehdään hankintoja lainsäädännön ja yhtiön omien ohjeistusten mukaisesti. Yhtiöllä on käytössään Arvoketjun työntekijät -kohdassa mainittu ”Supplier Code of Conduct – Vastuullisuusvaatimukset toimittajalle” (”SCC”) -dokumentti, jonka hyväksymistä vaaditaan sopimuskumppanilta aina kun hankinnan arvo ylittää 6 000 €. Yhtiön hankintaohjeen mukaan hankinnoissa tulee myös huomioida elinkaarikestävyys mahdollisuuksien mukaan ja tilaajavastuu lakisääteistä vaatimusta tiukemmin³¹. Hankintoihin tullaan lähiaikoina kehittämään tuoteryhmäkohtaiset vastuullisuuskriteerit.</p>	<p>Tavoitteena on tehdä hankintoja mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja vastuullisesti sekä siten, että SCC on osana kaikkia yli 6 000 €:n hankintoja (2025: 90 %).</p>

³¹ Hankintaohje (sisäinen)

³² ks. esim. [Greenhouse Gas Protocol](#)



3 Ympäristömittarit



B3 – Energian kulutus ja kasvihuonekaasupäästöt

Yhtiö käytti vuonna 2025 yhteensä 13 703 MWh energiaa. Energiasta 98,8 % oli uusiutuvaa (95,2 % vuonna 2024). Yhtiön omalla sähkösopimuksella hankittava sähkö on tuotettu uusiutuvalla sähköenergialla ja pieni uusiutumattoman sähköenergian määrä johtuu pääasiassa sähköauton lataamisesta varikon ulkopuolisilla latausasemilla sekä Hämeenkadun toimiston sähköstä, joka kuuluu toimitilan vuokraan.

Energiankäytössä on huomioitu myös rata-kunnossapidon koneiden ja ajoneuvojen energiankulutus, vaikka kulutus tapahtuukin alihankintaketjussa. Rata-kunnossapito siirtyi pääasiassa uusiutuviin polttoaineisiin vuoden 2025 aikana, mikä selittää merkittävän kasvun uusiutumattomien polttoaineiden käytössä. Vuoden 2024 lukemissa on ollut edeltävässä raportissa laskentavirhe, joka on korjattu tähän raporttiin (polttoaineiden energiasisältö oli laskettu liian korkeaksi). Tiedot on esitetty alla taulukossa 4.

Taulukko 4. Yhtiön käyttämien energialähteiden jakauma vuonna 2025 (2024).

Energialähde	Uusiutuva energia (MWh)	Uusiutumaton energia (MWh)	Yhteensä (MWh)
Sähkö	12618 (10713)	6 (3)	12624 (10716)
Polttoaineet	255 (0,8)	47 (337)	302 (337)
Kaukolämpö	660 (632)	117 (230)	777 (862)
Yhteensä	13533 (11346)	170 (570)	13703 (11915)

Ostetun energian lisäksi yhtiö tuotti varikon katolle asennetulla aurinkovoimalalla 270 MWh (2024: 253 MWh), josta se onnistui käyttämään varikkotoimintoihin 219 MWh. Aurinkoenergialla pystyttiin täten kattamaan 18 % varikon vuotuisesta energiantarpeesta.

Yhtiön kasvihuonekaasupäästöt on laskettu The GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard -standardin mukaisesti³². Laskenta käsittää päästöt luokista Scope 1–3 ja suurin osa yhtiön päästöistä toteutuu alihankintaketjuissa (Scope 3). Vuoden 2025 päästöt yhtiölle laski ensimmäistä kertaa Green Carbon Finland Oy ja päästöjen laskentaan otettiin käyttöön Carbon+Alt+Delete -tietojärjestelmä. Laskennan merkittävän tarkentumisen vuoksi vuotta 2025 tuleekin pitää uutena ns. nollavuotena muun muassa mahdollisten päästövähennystavoitteiden osalta eli jatkossa yhtiö tulee vertaamaan päästöjään vuoteen 2025 eikä vuoden 2025 päästölaskenta ole sellaisenaan verrannollinen aiempien vuosien laskentojen kanssa.

Päästölaskennassa organisaatorajaus perustuu toiminnan kontrolliin eli laskennassa ovat mukana päästöt, jotka aiheutuvat yhtiön hallinnassa olevista toiminnoista, joita

ovat mm. rata-kunnossapito, liikennöinti sekä kaluston kunnossapito. Vuoden 2025 laskennassa on otettu aiempaa paremmin huomioon sellaiset hankitut tuotteet ja palvelut, joiden päästöjä ei ole ennen voitu huomioida puutteellisten päästökerrointen vuoksi ja uuden tietojärjestelmän myötä useille palveluille on ensimmäistä kertaa saatu laskettua päästöt käyttäen ns. euromääräisiä päästökertoimia eli toimialan yleisiä liikevaihtoon verrattuja päästötietoja. Vuoden 2025 laskennassa myös osa päästöistä on raportoitu eri kategoriassa kuin aiemmin, kun päästölähteiden kategorioita on tarkasteltu yhdessä uuden konsultin kanssa.

Kuten seuraavan sivun taulukosta 5 nähdään, hankkeiden ja raitiovaunujen investointien hiilipäästöt ovat merkittävät verrattuna muuhun yhtiön toimintaan, joten ne raportoidaan aina myös erikseen, jotta operatiivisen toiminnan hiilijalanjälkeä voidaan verrata vuosien välillä. Nämä tiedot näkyvät laskennan tiedoissa kohtana Scope 3.2 Investointihyödykkeet. Vuoden 2025 laskennassa investointien päästöt johtuvat Santalahti–Pyhällönpuisto-raitiotiestä (28400 tCO₂e) sekä uusista raitiovaunuista (4 kpl, yht. 1800 tCO₂e).

³³ Luomaranta ym. 2025. [Sateisuuden havaittuja ja ennakoituja muutoksia Suomen maakunnissa.](#)

Taulukko 5. Yhtiön tuottamat kasvihuonekaasupäästöt Scope-luokittain sekä päästöintensiteetti eli kasvihuonekaasupäästöjen määrä suhteessa yhtiön liikevaihtoon vuosina 2024–2025.

Päästön Scope-ryhmä	Päästö 2025 [tCO ₂ e]	Päästö- intensiteetti 2025 [tCO ₂ e/M€]	Päästö 2024 [tCO ₂ e]	Päästö- intensiteetti 2024 [tCO ₂ e/M€]
Scope 1 Yhtiön oman toiminnan päästöt	22	0,59	0	0
Scope 2 Yhtiön hankkiman energian suorat päästöt	51	1,37	37	1,13
Scope 3 Arvoketjun päästöt	32355	872,1	281	8,62
Scope 3.1 Ostetut tuotteet ja palvelut	2090,1	56,3	6,6	0,2
Scope 3.2 Investointitavarat	30200	814,0	4,5	0,1
Scope 3.3 Polttoaineet ja energia	31,1	0,8	46,6	1,4
Scope 3.4 Kuljetus- ja logistiikkapalvelut	-	-	9,4	0,3
Scope 3.5 Jätteet	23,2	0,6	0,3	0
Scope 3.6 Työasiamatkat	6,7	0,2	14,5	0,4
Scope 3.7 Työmatkat	4,1	0,1	5,1	0,2
Scope 3.8 Muilta vuokratut hyödykkeet	-	-	1,1	0
Scope 3.13 Muille vuokratut hyödykkeet	-	-	192,8	5,9
Yhteensä	32428	874	318	9,8

Vuoden 2025 osalta laskennassa on muutamia huomion-arvioisia muutoksia. Infran kunnossapidon (Kunnossapito-allianssi) polttoaineet vaihdettiin pääasiassa biopohjaisiksi polttoaineiksi, mikä on vähentänyt työkoneiden ja huoltoautojen energialähteiden päästöjä noin 87 % (Scopet 3.13 ja 3.3). Laskentatapojen muuttuminen voi myös vaikuttaa lukemiin. Jätteiden käsittelyn päästöt kasvoivat huomattavasti (7633 %), mikä johtuu muutoksista laskentatavassa, eivätkä jätteiden määrät ole todellisuudessa kasvaneet samassa suhteessa. Ostettujen tuotteiden ja palvelujen

päästöt nousivat erittäin merkittävästi (31568 %), kun laskentaa on laajennettu ja osa aiemmin muualla raportoiduista päästöistä raportoidaan nyt osana Scope 3.1:stä. Laskentaan on nyt myös saatu mukaan ensimmäistä kertaa ostettujen teknisten ja hallinnollisten palvelujen päästöt ja erityisesti kalustokunnossapidon päästöt on saatu arvioitua mukaan euromääräisten kertoimien kautta, kun aiemmin kalustokunnossapidosta laskentaan on saatu sisällytettyä päästöjä varsin rajallisesti (energia, jätteet, logistiikka).



C3 – Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ja ilmastosiirtymä

Yhtiö ei ole asettanut kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteita. Yhtiössä on aiemmin määritelty tavoitteiden asetannan perusvuodeksi vuosi 2022, jolloin yhtiössä tehtiin ensimmäinen päästölaskenta. Vuoden 2022 päästöt olivat Scope 1, 2 ja 3 osalta 0,4 tCO_{2e}, 64 tCO_{2e} ja 141 tCO_{2e}. Kuten edellä todettiin, vuoden 2025 päästöjen laskenta on ensimmäinen uudella tarkemmalla tavalla tehty laskenta ja siten perusteltua määrittää vuosi 2025 uudeksi perusvuodeksi.

Koska yhtiössä ei ole asetettu kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteita, ei päästöjen pienentämiseksi ole laadittu toimenpideohjelmia. Yhtiö jakaa Tampereen kaupungin tavoitteen hiilineutraalista Tampereesta vuonna 2030, mikä tarkoittaa kaupungin kontekstissa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä 80 % vuoden 1990 tasoon nähden. Raitiotie on tärkeä osa koko kaupunkiseudun joukkoliikenteen päästöjen vähentämistä. (ks. myös taulukko 3, kohta ”Ilmastomuutos”)

Pirkkala-Linnainmaa-allianssin rakennushankkeelle on asetettu avaintulosalue-tavoitteeksi kasvihuonekaasujen päästöjen vähentäminen 15 % verrattuna kehitysvaiheessa tehtyyn laskelmaan (tavoite 58 480 t CO_{2e}).

Yhtiöllä ei ole vielä ilmastomuutoksen siirtymäsuunnitelmaa. Siirtymäsuunnitelman tarvetta tullaan lähivuosina tarkastelemaan yhdessä mahdollisten kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteiden kanssa.

C4 – Ilmatoriskit

Yhtiössä on tunnustettu ilmastomuutokseen liittyviksi vaaroiksi hulevesien määrän lisääntyminen sekä lämpötilojen vaihtelut. Hulevesien määrän lisääntyminen voi aiheuttaa tulvia, jotka puolestaan voivat haitata operointia. Lämpötilojen vaihteluista voi aiheutua raiteiden nurjahtamisia (hellekäyrät) sekä kiskojen katkeamisia (pakkaskatkot), jotka puolestaan voivat johtaa liikennehäiriöihin. Näiden riskien suuruus on arvioitu toiminnallisesti ja kustannuksiltaan vähäisiksi.

Sään ääri-ilmiöiden lisääntymisen todennäköisyyksiä on erittäin hankala arvioida. Ilmatieteen laitoksen raportin mukaan vuosisadan loppupuolella nyt kerran 100 vuodessa esiintyviä rankkasateita voisi esiintyä kerran 30 vuodessa. Raportissa arvioidaan myös Etelä-Suomessa vuosisadan puolivälissä sademäärien kasvavan 10 % useimpina kausina vuoteen 2000 nähden³³. Raitiotiejärjestelmä on

verrattain uusi ja moniin ilmastomuutoksen aiheuttamiin vaaroihin on pystytty varautumaan järjestelmän suunnittelu- ja rakentamisvaiheissa. Raitiotien kannalta hulevesitulva tulee ongelmaksi yleensä vasta silloin, jos kaupungin hulevesiverkon kapasiteetti ei riitä, jolloin myös raitiotien vedenpoistojärjestelmät alkavat tulvia.

Lämpötilanvaihteluiden varalta raitiotien kunnossapito on järjestetty siten, että sillä on riittävä valmius lämpötilanvaihteluiden aiheuttamien ongelmien nopeaan ratkaisuun.

B4 – Ilman-, veden- ja maaperän pilaantuminen

Yhtiö ei ole raportointivelvollinen päästöistään viranomaisille. Yhtiön toiminnasta johtuvia päästöjä ilmaan, veteen tai maaperään ei seurata tällä hetkellä.

Kaarrekirkunnasta saadaan palautetta eri puolilta ratalinjaa. Vuonna 2025 palautteet painoutuivat Lentävänniemen uudelle ratahaaralle ja erityisesti Pyhällönpuistoon. Vuonna 2025 saatiin 138 kpl kirkkuntapalautetta. Kirkkuntapalautteiden erillinen tilastointi alkoi vuonna 2025, joten niiden määriä ei saada eriteltyä vanhoista palautteista. Ympäristömelumallinnusten ohje on päivitetty viimeksi loppuvuonna 2024 samalla tehtyjen kaarrekirkkuntaselvityksen tulosten mukaan.

B5 – Biologinen monimuotoisuus

Yhtiö ei omista, vuokraa tai hallinnoi maa-alueita herkkien luontoalueiden välittömässä läheisyydessä. Raitiotien läheisyydessä on yksi rauhoitettu luonnonsuojelualue (Makkarajärvi-Viitastenperän luonnonsuojelualue), joka sijaitsee noin 300 metrin päässä raitiotiestä.

Raitiotien lähialueella esiintyy rauhoitetuista lajeista muun muassa liito-oravia ja viitasammakoita, joiden esiintyvyys on huomioitu radan rakennusvaiheessa. Pirkkala-Linnainmaa-allianssin 1. osan rakennusalueella ei ole tehty poikkeuslupahakemuksia rauhoitettujen lajien vuoksi.

Pirkkala-Linnainmaa-raiotiehankkeella on asetettu avaintulosalueeksi biodiversiteetti-indeksin laskenta rakennetulle alueelle sekä biodiversiteetin parantuminen suhteessa kehitysvaiheen tilanteeseen ja tästä voidaan raportoida ensimmäisen kerran vuoden 2025 osalta (ks. myös taulukko 3, kohta ”Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit”).

B6 – Vesi

Vuonna 2025 yhtiö kulutti kunnallista vesijohtovettä yhteensä 1264 m³ (1239 m³ vuonna 2024; taulukko 6). Yhtiön kuluttamaan veteen on laskettu toimisto- ja varikkotiloissa sekä kuljettajien taukotiloissa käytetty vesi. Pääosa vedestä kulutettiin varikolla. Varikon vedenkulutus nousi reilusti (+37 %) edeltävään vuoteen nähden ja nousu selittyi pääasiassa Pirkkala-Linnainmaa-hankkeen varikolla käyttämästä vedestä. Rakentamishanke käytti yhteensä 173 m³ vettä, joka selittää 71 % noususta. Rakentamishankkeen alkaminen selitti myös epätavallisen korkeat vedenkulutuslukemat vuoden 2024 loppupuolella.

Ratakunnossapito kulutti vesijohtoverkoston vettä paloposteista ja Niittyhaankadun kalustohallilla sekä käytti järvivettä nurmiratojen kasteluun yhteensä 4191 m³ (2024: tietoa ei saatavilla). Vuodelle 2025 ratakunnossapitoon asetettiin tavoitteeksi käyttää vähintään 50 % kasteluvedestä järvivedestä (suhteessa ei huomioida kalustohallin vedenkulutusta). Kastelu- ja pesuvettä käytettiin yhteensä 3626 m³ (2024: tietoa ei saatavilla) ja ko. vedet palautuvat hulevesiverkostoon tai maaperän kautta paikallisiin vesistöihin. Vuonna 2025 järviveden käyttöaste oli 37 %. Ratakunnossapidon käyttämän veden määrän lisäys johtunee pääasiassa rataverkon kasvamisesta sekä raportointitarkkuuden parantumisesta.

Taulukko 6. Vedenkulutus vuosina 2025 ja 2024.

Vedenotto kohteittain	2025	2024
Toimistotilat ja varikko (m3)	893	651
Kuljettajien taukotilat (m3)	371	587
Yhtiön vedenotto yhteensä (m3)	1264	1238
Ratakunnossapidon käyttämä vesi kalustohallilla (m3)	565	319
Ratakunnossapidon käyttämä vesi paloposteista (m3)	2286	34
Ratakunnossapidon käyttämä järvivesi (m3)	1340	35
Yhteensä (m3)	5455	1557

Yhtiö ei operoi vesipulasta kärsivillä alueilla eikä vesiriskialueilla. Yhtiön operointialueella on kaksi eri pohjavesialuetta, jotka huomioidaan mm. kemikaalien käytön osalta. Yhtiöllä ei ole vettä kuluttavia prosesseja vaan käytetty vesi palautuu jätevesiverkostoon tai kasteluvetenä luontoon.

B7 – Resurssien käyttö, kiertotalous ja jätehuolto

Yhtiön tavoitteena on jätteiden hyötykäyttöasteen parantaminen. Yhtiö pyrkii edistämään kiertotalouden periaatteita alihankintaketjuissaan, erityisesti ratakunnossapidon ja kalustokunnossapidon osalta. Molemmissa em. toiminnoissa koneita, laitteita ja varusteita pyritään ensisijaisesti korjaamaan uudelleenkäyttöä varten. Näistä toimenpiteistä ei ole pidetty tilastointia. Vuonna 2024 ratakunnossapidon kannustinjärjestelmän osana ollut kannustin jätteiden kierrätysasteen seurannasta ei ole ollut käytössä enää vuonna 2025.



Yhtiön omassa toiminnassa syntyy vain kotitalousjätteeseen verrattavia jätteitä. Yhtiön ympäristöjärjestelmän rakentamisen yhteydessä tarkastellaan tarkemmin yhtiön jätevirtoja. Seuravan sivun taulukossa 7 on esitetty raitiotiejärjestelmän piirissä tuotettu jäte. Raitiotieallianssin osan 2 jätteet on esitetty rakennusvaiheen ympäristöraportissa³⁶.

³⁴ Tietoja ei saatavilla

³⁵ Tietoja ei saatavilla

³⁶ Ympäristöraportti. Raitiotieallianssi, osan 2 Pyynikintori–Lentävänniemi rakentamisvaihe 4.6.2025. [Ympäristövastuullisuus | Tampereen Ratikka](#)

Taulukko 7. Raitiotiejärjestelmässä syntynyt jäte ESRS-standardin jätekirjanpidon mukaisin jätemäärin. Lukemat sisältävät varikkotoiminnoista, toimistoilta, taukutiloista sekä kunnossapidossa syntyneet tai kerätyt jätteet.

Jätelaji	Syntynyt jäte (t)	Loppukäsittelystä muualle ohjatut jätteet (t)	Loppukäsittelyyn ohjatut jätteet (t)
Muut kuin vaaralliset jätteet yhteensä	40,3 (63,7)	40,3 (63,7)	0 (0)
Biojäte	2,5 (2,5)	2,5 (2,5)	0 (0)
Energiajäte	0,7 (8,6)	0,7 (8,6)	0 (0)
Keräyspaperi	0,05 (0,05)	0,05 (0,05)	0 (0)
Kirkas kalvomuovi	0,02 (0,008)	0,02 (0,008)	0 (0)
Pahvi	1,6 (1,6)	1,6 (1,6)	0 (0)
Puujäte	5,8 (5,8)	5,8 (5,8)	0 (0)
Rakennusjäte	8,8 (18,4)	8,8 (18,4)	0 (0)
Sekajäte	14,6 (9,8)	14,6 (9,8)	0 (0)
Metallijäte	4,3 (1,7)	4,3 (1,7)	0 (0)
Sähkö- ja elektro-niikkaromu	0,01 (0)	0,01 (0)	0 (0)
Tasolasi	1,9 (0)	1,9 (0)	0 (0)
Tietosuojamateriaali	0,04 (0)	0,04 (0)	0 (0)
Vaaralliset jätteet	5,4 (0,6)	5,1 (0,6)	0,3 (0,06)
Öljyinen jäte kiinteä / pasta	0,4 (0,6)	0,1 (0)	0,3 (0,06)
Aerosolijäte kiinteä	0,05 (0,05)	0 (0)	0,05 (0,05)
Liimajäte kiinteä	0 (0,008)	0	0
Käytetty voiteluöljyjäte	1,3 (0)	1,3 (0)	0 (0)
Emulsiojäte	0,1 (0)	0,1 (0)	0 (0)
Lyijyakut	3,5 (0)	3,5 (0)	0 (0)
Jätteet yhteensä	45,7 (64,3)	45,4 (64,3)	0,3 (0,06)

4 Yhteiskunnalliset mittarit

B8 – Työvoima – Yleiset ominaisuudet

Yhtiössä oli vuoden 2025 lopussa 22 (2024:22) työntekijää, joiden tarkempi jaottelu työsuhteen tyyppin ja sukupuolen mukaan on esitetty alla olevassa taulukossa 8.

Taulukko 8. Yhtiön työsuhteiden tyypit sukupuolten mukaan jaoteltuna vuonna 2025 (2024).

Työsuhdetyyppi	Naiset	Miehet	Muu	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Määräaikainen	1 (3)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (3)
Vakituinen	9 (8)	12 (11)	0 (0)	0 (0)	21 (19)
Työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä	10 (11)	12 (11)	0 (0)	0 (0)	22 (22)

Kaikki yhtiön työntekijät työskentelivät Suomessa, Tampereella. Henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2025 oli 4,87 % (2024: 13,63 %).

C5 – Työvoiman ominaispiirteitä koskevat lisätiedot (yleiset tiedot)

Yhtiössä työskenteli vuonna 2025 22 (2024: 22) henkilöä, joista naisia oli 10 (2024: 11) ja miehiä 12 (2024: 11). Naisten ja miesten sijoittuminen eri tehtäviin näkyy alla olevassa taulukossa 9.

Taulukko 9. Yhtiön työntekijöiden jakautuminen sukupuolen ja aseman mukaan vuonna 2025 (2024).

Henkilöstöryhmä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Johtoryhmä (ml. tj)	2 (2)	4 (4)	6 (6)
Toimihenkilöt	8 (9)	8 (7)	16 (16)
Yhteensä	10 (11)	12 (11)	22 (22)

Johtotason eli yhtiön tapauksessa johtoryhmän sukupuolijakauma oli 1:3 eli sen kuudesta jäsenestä 33 % oli naisia ja 67 % oli miehiä³⁷.

Yhtiö työllisti vuonna 2025 yhden vuokratyöntekijän, jonka työsuhde vakinaistettiin syyskuussa 2025³⁸.

³⁷ Ei muutoksia vuodesta 2024.

³⁸ Vuonna 2024 yhtiössä ei ollut vuokratyöntekijöitä.

B9 – Työvoima – Terveys ja turvallisuus

Vuoden 2025 (2024: 0 kpl) aikana yhtiön työsuhteisille työntekijöille ei sattunut työtapaturmia.

B10 – Työvoima – Palkkaus, työehtosopimus ja koulutus

Yhtiössä noudatetaan kaikkien sen työntekijöiden osalta Palvelualojen työnantajat Palta ry:n rautatiealan toimihenkilöitä koskevaa työehtosopimusta. Yhtiössä on käytössä työehtosopimuksen mahdollistama sopimuspalkkaus, jolloin työehtosopimuksen mukaisesti toimihenkilön palkka määritellään henkilökohtaisena palkkana tehtävän vaativuuden ja henkilökohtaisen suoriutumisen mukaan. Tehtäväkohtaisen sopimuspalkkauksen tueksi yhtiössä on tehty palkka-analyysi, joka uusitaan vuonna 2026.

Koska yhtiössä on käytössä tehtäväkohtainen sopimuspalkkaus, sukupuoli ei määritä palkkatasoa, vaan ko. tehtävän kuvaus. Sukupuolten välisen palkkaeron raportointi on VSME-standardin mukaan vapaaehtoista alle 150 henkilöä työllistävillä yhtiöillä, joten sitä ei ilmoiteta.

Yhtiön henkilöstön osaamisen kehittämistä ohjaa työyhteisön kehittämissuunnitelma, joka sisältää yhtiön koko henkilöstön yhteiset osaamisen kehittämisen toimenpiteet, jotka perustuvat henkilöstölle laadittuun osaamiskartoitukseen. Osaamiskartoituksessa selvitetään vuosittain yhtiön koko henkilöstölle yhteisten osaamisten lisäksi myös tehtäväkohtaisia osaamisia sekä esihenkilötehtävissä olevien esihenkilöosaamisia.

Taulukkoon 10 on kerätty yhtiön henkilöstön HR-järjestelmä raportoidut koulutustunnit. Luvut sisältävät sekä osallistumiset yhtiön kaikille yhteisiin ja esihenkilökoulutuksiin sekä henkilökohtaiseen kouluttautumiseen työajalla käytetyt tunnit.

Taulukko 10. Yhtiön henkilöstön koulutustunnit vuonna 2025 (2024).

	Naiset	Miehet	Yhteensä
Koulutustunnit (h)	29,27 (19,97)	31,33 (18,25)	30,39 (19,11)

C6 – Oma työvoimaa koskevat lisätiedot – Ihmisoikeuksia koskevat toimintaperiaatteet ja prosessit

Yhtiöllä on käytössään sen hallituksen hyväksymä henkilöstöpolitiikka ja omat eettiset toimintaperiaatteet, mutta ei erillisiä ihmisoikeuksia koskevia toimintaperiaatteita. Eettisten toimintaperiaatteiden mukaan yhtiön toiminnassa ja puheessa edistetään kaikkien ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Periaatteissa todetaan, että emme salli syrjintää, uhkailua, sortoa tai häirintää missään muodossa sekä edistämme oikeudenmukaisuutta ja ihmisoikeuksia, mutta toimintaperiaatteet eivät ota suoraan kantaa lapsityövoiman, pakkotyön tai ihmiskaupan kieltämiseen. (ks. myös kohdan C2 taulukko, kohta "Oma työvoima")

Tapaturmien ehkäisyyn liittyvät asiat on kuvattu henkilöstön käsikirjassa³⁹. Yhtiö vaatii työntekijöiltään voimassa olevan työturvallisuuskortin ja tarvittavat turvallisuusperehdytykset esimerkiksi varikolle ja työmaille.

Yhtiöllä on käytössään sisäinen ilmoituskanava, jonka kautta yhtiön työntekijät voivat ilmoittaa yhtiön toiminnassa havaitsemistaan väärinkäytöksistä. Kanava on otettu käyttöön vuoden 2023 alussa ja sen olemassaoloaikana kanavaan ei ole tullut yhtään ilmoitusta. (ks. myös kohdan C2 taulukko, kohta "Liiketoiminnan harjoittaminen")

C7 – Vakavat ihmisoikeuksien loukkaukset

Yhtiön tiedossa ei ole sen omaan työvoimaan liittyviä vakavia ihmisoikeusloukkauksia. Yhtiön tiedossa ei myöskään ole vakavia rikkomuksia tai loukkauksia, joita olisi tapahtunut sen arvoketjujen työntekijöille.

³⁹ Henkilöstön käsikirja (sisäinen)

5 Hallintoa koskevat mittarit

B11 – Korruptiosta ja lahjonnasta annetut tuomiot ja sakot

Yhtiön olemassaolon aikana yhtiötä ei ole tuomittu korruptioon tai lahjontaan liittyvästä tapauksesta eikä sille ole määrätty sakkoja em. liittyen.

C8 – Tietyistä toiminnoista saadut tulot ja sulkeminen EU:n vertailuarvojen ulkopuolelle

Yhtiö ei toimi eikä se saa siten tuloja kiistanalaisista aseista, tupakan viljelystä ja tuotannosta, fossiilisista polttoaineista tai kemikaalien tuotannosta eikä sitä ole suljettu pois min-kään EU:n viiteindeksin piiristä, jotka ovat linjassa Pariisin ilmastositomuksen kanssa.

C9 – Hallintoelimen sukupuolijakauma

Tampereen kaupungin konsernijaosto nimittää yhtiön hallituksen jäsenet (pl. Pirkkalan kunnan edustaja, pienosakkaiden edustaja). Alkuvuonna 2025 yhtiön hallituksessa toimivat 10.6.2025 yhtiökokouksen loppuun saakka:

Asko Koskinen, puheenjohtaja

Jaakko Stenhäll, varapuheenjohtaja

Rikard Bjurström

Timo Hanhilahti

Olli Niemi, pienosakkaiden edustaja

Markus Sjölund

Johanna Wäre

Yhtiökokouksessa hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi nimitettiin Asko Koskisen tilalle Lauri Lyly. Yhtiön hallituksen sukupuolijakauma vuonna 2025 oli 1:7 (2024: 1:7).



TAMPEREEN
RAITIOTIE _____
OY _____